

בש"פ 6824/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6824/19

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
(כב' השופט א' הימן) במ"ת 66535-07-19 מיום
26.9.2019; הודעת עדכון מטעם המשיבה

תאריך הישיבה: כ"ח בתשרי התש"ף (27.10.2019)

בשם העורר: עו"ד זאב וישניה; עו"ד רוני יאיר

בשם המשיבה: לינור בן אוליאל

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט א' הימן) שהורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

1. נגד העורר הוגש ביום 28.7.2019 כתב אישום המייחס לו עבירות של הצתה; חבלה במזיד ברכב; שינוי זהות

עמוד 1

של רכב או של חלק של רכב; ושיבוש מהלכי משפט, הכל כמפורט בכתב האישום שעיקריו יתוארו להלן. על פי המבוא לכתב האישום, העורר ואשתו מצויים בהליך גירושין קשה מזה מספר שנים, שבמסגרתו מיוצגת האישה על ידי עורך הדין צ.ס (להלן: המתלונן). במועדים הרלוונטיים לכתב האישום התגורר המתלונן בבית בתל אביב (להלן: בית המתלונן או הבית) ובבעלותו היו שני רכבים: אחד מסוג לקסוס ואחד מסוג טויוטה (להלן בהתאמה: הלקסוס והטויוטה). על פי הנטען באישום הראשון, קשר העורר קשר ביחד עם אחר (להלן: שי) במטרה לנקב את צמיגי רכבו של המתלונן. במסגרת הקשר ולשם קידומו, הגיע העורר למקום עבודתו של שי, כשהוא מצויד במברג, מברגה חשמלית ובלוחית זיהוי מזויפת. אותה עת, חנה במקום קטנוע (בבעלות בת זוגו של שי; להלן: הקטנוע). בידיעת שי ועל דעתו, זייף העורר את סימני הזיהוי של הקטנוע, בכך שהרכיב את לוחית הרישוי המזויפת על גבי לוחית הרישוי המקורית, בכוונה להכשיל הליך חקירתי. מיד לאחר מכן, עלו העורר ושי על הקטנוע ונסעו אל בית המתלונן, כשהם חבושים קסדות. העורר ושי הגיעו לבית המתלונן, ובאותה עת חנתה הלקסוס סמוך לבית. לבקשת העורר, ירד שי מהקטנוע וניקב באמצעות המברגה החשמלית את ארבעת צמיגי הלקסוס. מיד לאחר מכן, עלה שי על הקטנוע והשניים נמלטו מהמקום.

לפי האישום השני, העורר זייף סימני הזיהוי של הקטנוע. לאחר מכן ביום 2.5.2019 הגיעו הוא ושי אל בית המתלונן על גבי הקטנוע, כשהם חבושים בקסדות וברשותם מיכל עם דלק וגפרורים, וזיהו את הלקסוס חונה בסמוך. לבקשת העורר, ירד שי מהקטנוע והצית את הלקסוס, בכך ששפך עליה דלק וזרק לעברה גפרור בוער. מיד לאחר מכן נמלטו השניים מהמקום על גבי הקטנוע. כתוצאה מההצתה, נשרפה הלקסוס כליל והטויוטה שחנתה בסמוך אליה נשרפה בחלקה האחורי. באישום השלישי נטען כי ביום 14.6.2019, קשר העורר קשר עם שי להצית רכב נוסף בבעלות המתלונן. לאחר שהעורר זייף סימני זיהוי של הקטנוע, הגיעו הוא ושי לבית המתלונן. שי ירד מהקטנוע ועל דעתו של העורר הצית את הטויוטה בכך ששפך עליה דלק, הדליק חתיכת נייר וזרק אותו לעברה.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים נגדו. לאחר שהסכים בא כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר, הופנה העורר להכנת תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן. בתסקיר עמד שירות המבחן על הסיכון שנשקף מהעורר, ובין היתר צוין כי הוא מתמודד עם הפרעת אישיות תלותית, לא יציבה, ועם קשיי הסתגלות והתנהגות חסרת שיפוט בסיטואציות שונות, וכי בנוסף סובל מתקופות דיכאוןיות ונטיות אובדניות. שירות המבחן ציין כי בהערכתו את הסיכון הנשקף מהעורר, התייחס לנתוניו האישיים והתפקודיים, לסנקציות קודמות לרבות צווים והוראות שהוטלו עליו בתקופה הקודמת למעצרו, שנעדרו היבט הרתעתי עבורו, ולקושי משמעותי העולה בעניינו בוויסות דחפים והתנהגות בלתי צפויה. שירות המבחן התרשם שהעורר מאופיין ברמת דחפים גבוהה, המתבטאת בתוקפנות ואלימות, הן כלפי עצמו, הן כלפי הסביבה. הערכת שירות המבחן הייתה אפוא כי קיים סיכון משמעותי להישנות התנהגות בעייתית, אלימה ופורצת גבול מצד העורר, וכי המפקחים המוצעים יתקשו למתן ולצמצם את הסיכון בהתנהלותו, לצפות הסלמה ולסייע לו לרסן את דחפיו.

3. לאחר דיון שהתקיים במעמד הצדדים הורה בית המשפט המחוזי על הכנת תסקיר משלים שיתייחס לטיפול הפסיכיאטרי שמקבל העורר ולאפשרות המשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני. בתסקירו המשלים מיום 23.9.2019, העריך שירות המבחן (לאחר שפגש את המפקחים שהוצעו) כי לאורך זמן יתקשה העורר לעמוד בתנאים ובלחצים של מעצר בפיקוח אלקטרוני, כאשר קיים סיכון להמשך מעורבות שולית ובעייתית, ובכלל זאת אפשרות להתנהגות פוגענית מצד העורר כלפי עצמו, פרודתו וסביבתו, אף מתוך מקום המעצר בפיקוח אלקטרוני. עוד צוין כי בהעברת העורר למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני לא יהיה כדי לספק מענה לצרכיו הטיפולים של העורר.

4. לאחר שהתקבל התסקיר המשלים האמור בו הייתה התייחסות גם לחוות דעת פסיכיאטרית שהגיש העורר, החליט בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט א' הימן) לקבל את הבקשה לעצור את העורר עד ההליכים. בהחלטתו עמד בית המשפט על הסיכון הנשקף מהעורר, אשר נלמד ממעשיו ובפרט מהצתת כלי הרכב בשכונת מגורים ובקרבת בתי מגורים. בית המשפט הוסיף ועמד על הזיקה בין המעשים האמורים לבין הסכסוך בינו לבין פרודתו, וכן על קיומו של הליך גירושין קשה מזה כארבע שנים, ועל הרשעתו הקודמת של העורר בהפרת הוראה חוקית, בכך שבניגוד להחלטת בית משפט השלום בראשון לציון יצר קשר עם פרודתו העומדת ברקע לדברים. בית המשפט ראה לקבל את מסקנות שירות המבחן וקבע כי אין במעצר בפיקוח אלקטרוני, בנסיבותיו של העורר כדי להפיג את המסוכנות הנשקפת ממנו לציבור כמו גם לפרודתו. עוד נקבע כי מחוות הדעת הפסיכיאטריות שהגיש העורר עולה באופן ברור כי על פי נתוני אישיותו ומצבו הנפשי טמונה בעורר מסוכנות רבה. משכך הורה כאמור בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים.

5. מכאן הערר שלפניי. באי כוח העורר משיגים על האמור בתסקירי שירות המבחן ועל אופן הכנתם. לטענתם, מאז שנת 2016 לא נרשמו לחובתו של העורר עבירות. נטען, כי בהינתן קשייו הנפשיים, אין להותיר את העורר במעצר מאחורי סורג ובריח; וכי נוכח ההתרשמות החיובית של שירות המבחן מהמפקחים, כאנשים "מתפקדים ומאורגנים" וטיבה של מתכונת המעצר המוצעת, יש לקבוע כי ניתן לנטרל את הסיכון הנשקף מהעורר בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני במיקום שהוצע. הם אף מוסיפים כי בדרך זו יוכל העורר לשמור על קשר עם בנו הקטין שסובל ממוגבלות קשה, וכך גם ניתן יהיה להבטיח טיפול נאות במצבו של העורר.

המדינה מצידה סומכת ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי, מטעמיה.

6. לאחר ששקלתי את הטענות בערר וטיעוני הצדדים בדיון שלפניי, לא מצאתי עילה להתערבות. בית המשפט המחוזי תיאר נכוחה את הסיכון שנשקף מהעורר, נוכח העבירות המיוחסות לו ונסיבות ביצוען המתוארות בכתב האישום, הפירוט בתסקירי שירות המבחן ואף חוות הדעת הפסיכיאטריות שהוצגו מטעמו של העורר. מתכונת המעצר בפיקוח אלקטרוני נבחנה בצורה מדוקדקת על ידי שירות המבחן (ולא מצאתי בסיס לדופי שניסה העורר להטיל באופן הכנת התסקירים) ונמצא כי זו לא תוכל בנסיבות שפורטו לנטרל את הסיכון שנשקף מהעורר. כידוע, אף שבית המשפט לא מחויב באימוץ המלצות שירות המבחן, הרי שסטייה מהמלצה שלילית בתסקיר המעצר תיעשה באופן חריג, ומקום בו קיימים טעמים כבדי משקל המצדיקים זאת (ראו, מני רבים, בש"פ 8658/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (27.12.2015)). לא מצאתי כי טעמים כאלה מתקיימים בעניינו של העורר.

7. אדגיש כי לא התעלמתי ממצבו הנפשי של העורר. בהחלטה מאתמול הוריתי על קבלת עדכון בנושא זה מטעם המשיבה. במכתבו של הרופא המטפל מבית מעצר ניצן, שהוגש לי היום, צוין כי העורר מקבל טיפול תרופתי קבוע, נמצא במעקב על ידי פסיכיאטר, משתף פעולה באופן מלא ונוטל את "התרופות הרפואיות והנפשיות" באופן קבוע. המעקב והטיפול ימשכו על ידי פסיכיאטר ועובד סוציאלי. הנחתי היא אפוא כי הפיקוח של גורמי המקצוע בהיבט זה יימשך כסדרו.

בהינתן האמור, החלטתי לדחות את הערר.

ניתנה היום, כ"ט בתשרי התש"ף (28.10.2019).

עמוד 3

שׁוֹפֵט
